

Tjänsteställe, handläggare
Stab serviceresor, Klas Brynte

Sammanträdesdatum
2024-10-02

FöredragningsPM
Dnr: 24RS8511

Kollektivtrafiknämnden

Fördelning mellan reseformer och avstånd vid höjning av egenavgifter för sjukresor och färdtjänst

Förslag till beslut

Kollektivtrafiknämnden beslutar

- att höja egenavgift för färdtjänstresor och sjukresor, enligt bilaga 1,
- att höja högkostnadsskydd för sjukresor till 2 215 kronor, samt
- att ovanstående egenavgifter och högkostnadsskydd träder i kraft 2025-02-01.

Sammanfattning

Utifrån beslut av regionfullmäktige (2024-06-18) har kollektivtrafiknämnden i uppdrag att höja egenavgiften för sjukresor och färdtjänstresor med 15 procent. Ett förslag till beslut är framtaget. Enligt förslaget föreslås en höjning om 15 procent, för varje steg i egenavgifterna, avrundat till jämt fem- eller tio-tal. Det ger (i jämförelse med antal resor 2023 och fördelat på respektive steg) en intäktsökning om cirka 15 procent. Även högkostnadsskyddet för sjukresor föreslås öka med 15 procent. Det förändrar inte förhållandet i antal resor innan patient/kund når högkostnadsskydd i någon större omfattning.

Syftet med höjd avgift är att verkställa Region Örebro läns beslut från 2009, där avsikten var att årligen indexhöja egenavgiften. Kostnaden för att utföra resorna har också ökat och för att inte öka skattesubventionen av resorna, behöver egenavgiften höjas.

Ärendebeskrivning

En sjukresa kan genomföras på olika sätt. Med allmän kollektivtrafik, flyg, egen bil, hyrbil eller med serviceresor. Kunden betalar alltid en del av priset för denna resa själv, den så kallade egenavgiften. Resten av kostnaden står Region Örebro län för. Hur hög egenavgiften är bestämmer varje region. Detsamma

Tjänsteställe, handläggare
Stab serviceresor, Klas Brynte

Sammanträdesdatum
2024-10-02

FöredragningsPM
Dnr: 24RS8511

gäller färdtjänstresor, kunden betalar en del av kostnaden för resan. Resten står respektive kommun för. Dessa egenavgifter faktureras till kunden i efterhand. Kunden har 30 dagar på sig att betala faktura från utskriftsdatum.

Hur stor egenavgiften blir avgörs av längden på resan när det gäller färdtjänst. Egenavgiften för sjukresa är alltid samma oavsett längd, när det gäller sjukresa för en person som inte är beviljad färdtjänst. 2024 är lägsta egenavgiften 44 kronor och högsta 138 kronor.

De som åker till arbete eller studier kan bli beviljade månadskort på färdtjänst. Det innebär att de betalar en fast pris per månad för sina resor. På samma sätt som resenärer kan göra för allmän kollektivtrafik. De som deltar i daglig verksamhet eller dagverksamhet för äldre faktureras av kommunen, vilket innebär att priserna för dessa resor bestäms av kommunen.

Innan den generella ökningen av avgifter gjordes med 10 procent (2024) har Region Örebro län inte höjt egenavgiften för sjukresor och färdtjänst sedan 2009. När beslut togs om höjning av egenavgifterna 2009 beslutades även att avgiften skulle indexeras varje år. Detta har inte gjorts. Vid en årlig indexering hade egenavgiften 2024 varit 42,5 procent högre än 2023 vilket inneburit en höjning av den lägsta egenavgiften från 40 kronor till 57 kronor.

Syftet med att höja egenavgifterna med totalt 15 procent år 2025 är ett närmande av den nivå av egenavgift Region Örebro län skulle ha varit på, om beslutet från 2009 följts.

Det kan även konstateras att egenavgiften för lägsta prissteg ligger på 44 kronor. Samtidigt kostar en biljett i kollektivtrafiken 43 kronor (om en vuxen (20+) köper en biljett på bussen, för tätort; Karlskoga, Lindesberg eller Örebro). Det bör vara en större skillnad mellan dessa res-slag. I Region Örebro läns Trafikförsörjningsprogram står det under punkt 8:

8.1 Prissystem för färdtjänst

Grunderna för prissättning av den egenavgift kunden betalar för att resa med färdtjänst i Örebro län ska utgå ifrån att resan erbjuder en högre servicegrad än motsvarande resa med allmänna kommunikationer och därmed ska egenavgiften vara större vid resor med färdtjänst.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Inga direkta konsekvenser, varken ur ett miljö-, barn- eller jämställdhetsperspektiv, än redovisat under rubriken Ekonomiska konsekvenser, kan noteras.

Tjänsteställe, handläggare
Stab serviceresor, Klas Brynte

Sammanträdesdatum
2024-10-02

FöredragningsPM
Dnr: 24RS8511

Ekonomiska konsekvenser

Varje enskild resa blir 15 procent dyrare för kund, oavsett resslag. För den som åker sjukresa, tar det lika många resor att nå till högkostnadsskydd. Region Örebro län (sjukresor) likväl som kommuner (färdtjänst) minskar sina kostnader, för dessa resor, med 15 procent.

En effekt av höjningen kan bli att personer med färdtjänst avstår att delta i sociala sammankomster på grund av att de inte har råd med färdtjänstresan. När det gäller personer som ska åka till jobb, studier eller förtroendeuppdrag kan dessa i stället ansöka om månadskort. Då blir kostnaden samma som ett pendlarkort i allmän kollektivtrafik.

Det kan innebära att personer som ska till vård väljer att vänta eller helt avstår att söka vård vilket kan innebära att behovet av vård blir akut och därmed vårdkostnaden ökar.

När skillnaden mellan den rabatterade sjukresan för de som har färdtjänst och kostnaden för sjukresa för de som inte har färdtjänst ökar kan detta innebära ett ökat antal ansökningar om färdtjänst vilket kan innebära en ökad belastning på Färdtjänstadministrationen. Förvaltningen kan dock inte se någon sådan effekt efter höjningen 2024.

Uppföljning

En utvärdering/jämförelse av resmönster kommer genomföras, under 2025.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till Kollektivtrafiknämnden 2024-10-02
Bilaga 1 Egenavgiftshöjning 15 procent

Johan Ljung
Områdeschef Kollektivtrafik

Skickas till:

Förvaltningen Regional utveckling